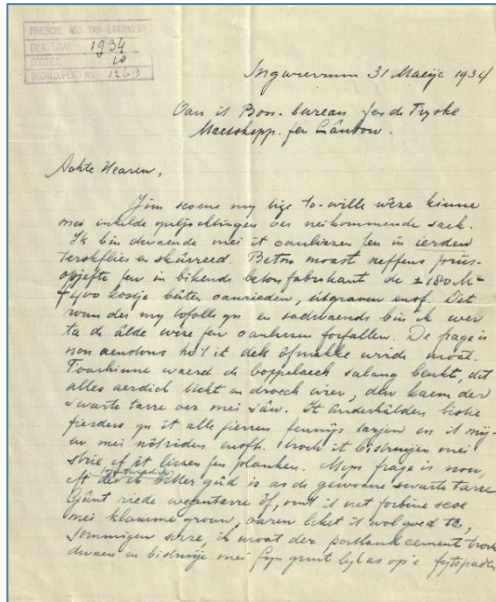

RECEPT VOOR HET MAKEN VAN EEN LEMEN DORSVLOER IN 'TT TERSKHÛS EN DE 'SKUORREREED' (DORSVLOER EN HET WAGENPAD IN DE SCHUUR LANGS DE HOOI- OF GRAANVAKKEN).

Bron:

Archief van het Bouwbureau van de Friese Maatschappij van Landbouw, gedeponeerd bij Tresoar Leeuwarden, toegangsnummer 144, op een vraag van de heer Sipma uit Engwierum.

Ingwierum, 31 Maeije 1934.

Oan it Bou Bureau fan de Fryske Maatskipp. fan Lânbou
Achte Hearen,

Jim scoene my tige ter wille wêze kinne mei inkelde
ynljochtingen oer neikommende saek.

Ik bin dwaende mei it oanlizzen fan in ierden terskfljer en
skûrreed. Beton moast neffens priisopjefte fen in bekinde
betonfabrikant de ± 180 M² f 400,-- kostje, bûten
oanrieden, útgraven, ensf. Dit roun der my tofolle yn en
sadwaende bin ik wer ta de âlde wize fan oanlizzen
forfallen.

De frage is nou aenstons ho't it dek ôfmakke wirde moat.
Foarhinne waerd de boppelaech salang beukt, dit alles
aerdich licht en droech wier, den kaem der swarte tarre
oer mei sân. It ûnderhâlden bestie fierders yn it alle
jierren fennijs tarjen en it mijen mei nôtriden, ensfh. troch

it bestruijen mei strie of it lizzen fan planken.

Myn frage is nou eft der tsjinwurdich ek better gûd is as de gewoane swarte tarre. Gûnt riede
wegentarre ôf, om't it net forbine scoe mei klamme groun, oaren liket it wol goed ta, sommigen sizze,
ik moet der portlandcement troch dwaen en bestruije mei fyn grint lyk as op 'e fytspaden. Wer oaren
struije kalk.

Om 't de technyk op dit gebiet de leste jierren gâns mear mânsk wurden is liket it my de baes der earst
ris nei to fornimmen.

Sa mûglik woe ik graech gau advys, hwent foar de haeijinge moat ien en oar syn beslach ha.

By foarrie tank, jins S.R. Sipma.

P.S. Wirdt der oare materialen oanret as gewoan den scoe ik ek graech adressen ha wolle hwer't soks
to bestellen is.

Antwoord van het Bouwbureau der Fr.M.v.L.

1291/10.

S.

6 Juni 1934

Den Heer S.B. Sipma
ENGWIERUM.

In antwoord op Uw schrijven van 31 Mei kan ik het maken van een dorsvloer het volgende advies
verstrekker:

“Voor het maken van een goede leemen deel is goed materiaal noodig en vrij veel geduld. Met het oog
op het laatste zou ik de vraagsteller niet aanraden nog voor de hooing daarmee te beginnen. Voor goed
drogen is ca. 3 à 4 (weken) nodig. Hoe langzamer het droogproces gaat, hoe beter.

Taaie kleigrond is hiervoor wel te gebruiken, doch het eigenlijke goede materiaal is leem. Liefst de geelgrijze leem die men meest in de woudstreken vindt. Vooral is er op te letten dat er geen bovengrond door komt. De dikte van de laag moet minstens 25 c.M. zijn, liever nog 10 c.M. meer. Voor mengen van de bovenlaag, gewone koolteer te gebruiken. Potland cement wordt ingestrooid met het doel eventuele kleven van de vloer op te heffen.

Het gebruiken van rivierzand in de bovenlaag heeft ten doel het sterke krimpen tegen te gaan. Later met het afwerken kan de vloer bestrooid worden met scherp zand (rivierzand) omdat anders de bovenlaag bij het rijden met wagens wel eens opscheurt. Voor het later overstrijken zou eventueel wegenteer gebruikt kunnen worden, doch veel eenvoudiger is gebruik van koolteer. Het instrooien met zand kan ook vervangen worden door instrooien van fijn skil (gebroken schelpen) die daar in het Noorden wel te krijgen zijn.

De behandeling moet als volgt geschieden: Uitgraven, liefst tot 30 à 35 c.M. diep. De leem of eventueel taaie onderklei zeer fijn te scherven (?) en bij lagen in te brengen. Steeds de grond nat houden en voorloopig niet laten drogen. Deze grond wordt zonder teer bewerkt en aangestampt tot 5 c.M. beneden de bovenkant vloer. **Een zeer goed middel is, de onderlaag door een koppel schapen een paar dagen te laten intrappen.** Deze moeten dan af en toe heen en weer gedreven worden.

De bovenste 5 c.M. leem wordt gemengd met teer. Hoeveel teer gebruikt moet worden hangt van de grondsoort af en is dus het beste dit met een proefblokje te probeeren. Wanneer deze laag is opgebracht, zeer langzaam laten drogen en zodra er zich weer scheurtjes vertoonen, kloppen of aanstampen. Zal de vloer goed worden dan moet het drogen en telkens weer aankloppen wel een 14 dagen duren. Bij sterk drogend weer geen deuren open laten staan. Er komen dan scheuren, die moeilijk weer dicht zijn te krijgen. Doch hoofdzaak is zeer veel en dikwijls aankloppen, zoodra zich maar kleine scheurtjes vertoonen. Is de vloer vrij hard geworden en houdt het scheuren op, dan overteeren en met een flinke laag scherp zand of fijn schil afdekken. Voorlopig moet men echter met het gebruik voorzichtig zijn. Wielen en paardenhoeven beschadigen de vloer spoedig.

De eerste tijd afdekken met stroo is daarom aan te raden.

Het gebruik van teer door de bovengrond heeft geen ander doel dan het krimpen als 't ware aan te vullen door een taaie massa. Te veel teer maakt de bovenlaag zacht. Te weinig geeft meer gevaar voor scheuren. Voor een groote schuurreed met dorschhuis zullen ongeveer drie vaten teer nodig zijn.

Hoogachtend, secretaris Bouwbureau der Fr.M.v.L.

Voor de bovenlaag kan men eerst ook **schapen of paarden** gebruiken, daarna een landrol om de vloer weer vlak te krijgen.